

Barışın ve birliğin savunucusuydu

Ecevit yarınki cenaze törenine katılacak

CHP İstanbul İl Teşkilatının cenazede hazır bulunması istendi

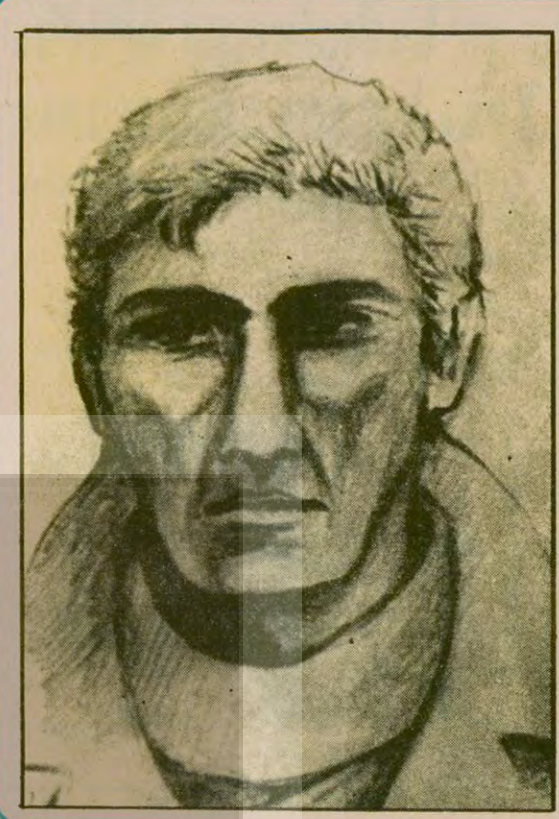
Cinayette çalınmış bir araba kullanıldı

Değerli gazeteci Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden büyük üzüntü duyduk. İç ve dış düşman güçlerin Türkiye'nin birliğini parçalamaya, yurdumuzu zayıf düşürmeye ve özgürlükleri bozmaya yönelik bu girişimini nefretle protesto eder, tüm Milliyet çalışanlarına, basınımıza ve ailesine başsağlığı dileriz.

Aydınlık çalışanları



İpekçi'nin otosuna yakın mesafeden ateş eden kişi, camın kırılmasından sonra elini içeri uzatarak İpekçi'nin göğsüne ateş etti.



Katilin eşkali

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yetkilileri görgü tanıklarının ifadelerine dayanarak katilin eşkali-ni çizdirerek basına dağıttılar. Katilin eşkali şöyle belirlendi:

Yaş: 20-25, Boy: 1.75, ince kafesi ve atletik bir vücuda sahip. Esmer tenli, uzun suratlı. Surat hatları çok sert ve kulak arkasından çeneye inen hat tam köşeli. Yanak kısmı çok zayıf değil. Avurtlar hafif içeri çöktük. Elmacık kemikleri buruna yakın, fazlaca ileri çıkık.

Alın kemikleri hizasında tek düze bir hat şeklinde başlayan, siyah (Devamı sa.7, sü.4'de)

Yeter... Yeter... Yeter...

Washington'da ortak bildiri yayımlandı

Çin ve ABD hegemonyacı ülkelere karşı olduklarını açıkladılar

DIŞ HABERLER SERVİSİ Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan yardımcısı Deng Siao-ping'in Carter'le Washington'da yaptığı resmi görüşmelerin sonunda ortak bir bildiri yayımlandı. Daha önce yapılan bir açıklamada, ortak bir bildirin yayınlamayacağı, bunun yerine Carter ve Deng'in birlikte bir basın toplantısı düzenleyecekleri bildirilmişti.

Çin - ABD ortak bildirisinde şöyle deniyor: "ABD ve Çin, diğer (Devamı Sa.7, Sü.8'de)

Vietnam birlikleri kısıpca alınca

Vietnam, Kamboçya'ya yeni takviye kuvvetleri gönderdi

BONGKOK (A.A.) Kamboçya'nın çeşitli bölgelerinde kısıpca alınan işgalci Vietnam birliklerine takviye olarak Hanoi'nin yeni kuvvetler gönderdiği bildiriliyor.

Demokratik Kamboçya'nın Ses Radyosu, Kamboçya Devrimci Halk Ordusu ile Vietnam'dan yeni gönderilen askerleri göstermektedir. (Devamı sa.7, sü.4'de)

HOMEYNI'NİN UÇAĞINDA BULUNAN TEK TÜRK GAZETECİSİ CİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU TARIHI YOLCULUĞU ANLATIYOR

"Uçak havalanırken, Homeyni'nin yüzünde sükunet okunuyordu"



Sabit Yürürdurmaz Tahran'dan bildiriyor

Bahtiyar, Homeyni'nin istifa çağrısını kabul etmedi

Yazıları 5. sayfada



Homeyni'nin ülkeye dönüşünü engellemek için, otmadık yolları deneyen Bahtiyar hükümeti, sonunda pes etti. "Hava muhalefeti", "teknik olanaksızlıklar", gibi bahanelerin işe yaradığını gören hükümet sonunda havaalanını Homeyni'ye açtı. Homeyni Tahran'a girişinde, kenete bir tek asker üniforması görülmüyordu.

Bundan bir süre önce, görevi kabul etmemesi için

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına atanan Arif Uğur tehdit edildi

Müsteşarlığı sırasında MHP'ye 200 milyon aktaran Latif Gökçek, eski Sağlık Bakanı ve MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek'in yeğeni

ANKARA (ÖZEL) Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına Ecevit hükümeti döneminde atanan ve kararname çıkarmasına rağmen görevi başlamayan Arif Uğur'un görevi kabul etmemesi için tehdit edildiği bildirildi.

Arif Uğur'un Müsteşarlığına atanma kararname çıktuktan sonra kimliği bilinmeyen kişiler eşi-ne telefon ederek "çocuğunuzun hangi okulda okuduğunu biliyoruz. Kocanız yeni görevi ka-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Rus Gizli Polis ve Casusluk örgütü

KGB

General Grigorenko olayı: "Sovyet kahramanlığından vatan hainliğine" Pazartesi başlıyoruz

(Devamı sa.7, sü.4'de)

HABER MERKEZİ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin önceki gece İstanbul Nişantaşı semtindeki evine giderken katledilmesi yurt çapında büyük bir nefretle karşılandı. İpekçi'nin öldürülmesi ile ilgili bütün ayrıntılar, yazarın planlı bir cinayete kurban gittiğini gösteriyor.

CİNAYETTE KULLANILAN ARABANIN PLAKASI BELİRLENDİ

İstanbul Emniyet Müdürlüğü cinayette kullanılan beyaz Anadolu plakasının 34 NZ 544 olarak belirlendiğini açıkladı. Arabanın çalıntı olduğu da belirtildi.

Cinayet sırasında 9 milimetrel bir tabanca kullanıldığı ve katilin otomobilin sağ ön camından elini sokarak Abdi İpekçi'ye ateş ettiği de belirlendi.

CENAZE YARIN KALDIRILYOR

Abdi İpekçi'nin cenazesi yarın Teşvikiye camiiinde yapılacak öğle namazından sonra toprağa verilecek. Yazarın ailesi ile Milliyet gazetesinin düzenlediği cenazeye Başbakan Ecevit de katılıyor.

ECEVİT KORUTÜRK'LE GÖRÜŞTÜ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Başyazar Abdi İpekçi'nin öldürülmesi üzerine dün sabah Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanı Korutürk'le bir görüşme yaptı.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Eşgüdüm toplantısından sonra konuşan

ECEVİT: "AZMİMİZ BİLENECEKTİR"

ANKARA (ÖZEL) Ankara'da yapılan Eşgüdüm toplantısından sonra bir açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit, Abdi İpekçi'nin öldürülmesini basını sındırma girişimi olarak nitelendirdi ve "başta basın mensupları olmak üzere hepimizin azmi bilecektir" dedi. Ecevit şöyle konuştu: "Dün gece de belirttiğim gibi, Türk basınının yetiştirdiği en değerli evlatlarından ve bütün dünya basın aleminde Türkiye'yi şerefle temsil eden bir değerli arkadaşımızı. Ona karşı bu korkunç saldırıyı ve korkunç cinayeti yönetenler muhtemelen Türkiye'de demokrasiyi yaşatmaya çalışanları, Türkiye'de Atatürk'ün kurduğu devleti güçlendirmeye katkıda bulunmak isteyenleri ve ülkemizde iç barış sağlanmasına katkıda bulunmak isteyenleri ve öteden beri bu konularda büyük bölümüyle ön planda çaba gösteren Türk basını ve onun değerli mensuplarını sındırma girişiminde bulunuyorlar. Türk ulusunun tabiatına güvenerek sana in-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Yunan basını: «İpekçi, Türk Yunan dostluğunu sağlamak için çalıştı»

Yazısı 5. sayfada

BASIN KURULUŞLARININ ORTAK AÇIKLAMASI:

"Basın katillerin yakalanması için seferber olacaktır"

Aralarında Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Türkiye Yazarlar Sendikası, Ankara Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Türk Basın Birliği, Anadolu Basın Birliği, Türk Spor Yazarları Derneği, Basın Enstitüsü, Basın-İş Sendikası, ve Fikir İşçileri Sendikasının da bulunduğu basın kuruluşları dün Gazeteciler Cemiyetinde toplanarak, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesini kınayan bir ortak açıklama yaptılar.

Abdi İpekçi'ye yöneltilen saldırının basın ve dü-

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

TEPKİLER...

Korutürk: "Ulusça her türlü çekişmeyi bırakarak, ortak bir tavır takınmak gerektiğini hatırlatırım"

Üstündağ: "Namusuların da en az namussuzlar kadar cesur olacağı günler gelmiştir"

HABER MERKEZİ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Başyazarı usul ve uluslararası basın kuruluşlarında yönetmen, değerli gazeteci Abdi İpekçi'nin

(Devamı Sa.4, Sü.8'de)

Senatodaki görüşme

Sırrı Atalay:

"Bir avuç katilin amaçlarını bilmemize rağmen, bekleme havasında bulunamayız"

ANKARA (ÖZEL)

1979 Mali Yılı Bütçesi için Cumhuriyet Senato-

(Devamı sa.7, sü.6'da)



Olay yerinden izlenimler Lütfi Kirayoğlu

Dün olay yerinde yapılan tatbikatta, İpekçi'nin öldürülmesinden sonra, otomobilin durumu, çarparak durduğu direk ve arka planda 30 metre ilerde İpekçi'nin evi görülmüştür.

Olayın ertesi sabahında olay yerindekiler şaşkınlıklarını henüz üzerlerinden atamamışlardı. Köşe başlarında öbek öbek insanlar, alkış sesle ve üzüntülü bir şekilde olayı tartışıyorlardı. İpekçi'nin evinin hemen karşı köşesindeki Nişantaşı kara-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

İpekçi'nin katili

Şimdi Abdi İpekçi'nin katili aranıyor. Katili İpekçi'nin kendi yazılarında bulmak mümkün. İşte İpekçi'nin yazılarında bir kaç örnek.

Ashında çok söylendiği gibi beğensek de, beğenmesek de, Türkiye ile Yunanistan birbiriy-le dost olmaya mahkumdurlar. Tarihteki Türk Yunan düşmanlıkları belki bazı yabancıların işine yaramıştır ama, her iki ulus da bunun zararını çekmişlerdir. Bunun içindir ki Atatürk ve Venizelos taze bir savaşın henüz sarılmamış yazarlarına karşın, iki ülke arasında dostluk politikasını yürütebilmişlerdir.

(TÜRK VE YUNAN GAZETECİLERİN DENEYİ 15.11.1978)

Kanımızca Türkiye'nin bugün yaşadığı dram bu cümlede saklıdır. Çünkü Türkiye'nin bugünkü hale gelmesi, on ayda yüzlerce kişinin ölümüne yol açan çatışmalara sahne edilmesi, sekiz yıl önce verilmiş bu raporda yazılıp, hasıraltı edilmiş gerçeklerin sonucudur.

(İŞLER BU HALE NASIL GELDİ "MHP RAPORU İLE İLGİLİ" 6.11.1978)

Şimdi Ecevit, yeni bir yanlışya düşmeden, sönmeye başlayan umutları ve güveni bir an önce canlandırmak zorundadır. Bunu yapamazsa ayakta kalması güçleşecektir.

No yapabilir? (Devamı sa.7, sü.5'de)



Abdi İpekçi ve iki mektup

HABER MERKEZİ Abdi İpekçi 11-12 Kasım 1978 tarihlerinde Londra'da yapılan toplantıda Türk ve Yunan gazetecileri arasında yapılan toplantıda dostluğun geliştirilmesi için Türkiye'de bir irtibat bürosu kurmakla görevlendirildi. Abdi İpekçi bu görev-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

BAŞYAZI

Özgürlük, barış ve birliğin savunucusuydu

Doğu Perinçek

DÜŞÜNCE özgürlüğünün, barışın, birliğin ve hoşgörünün savunucusu, değerli yazar Abdi İpekçi, Ülkemizin özgürlüğe, barışa ve birliğe en çok ihtiyaç duyduğu bir sırada katledildi. İpekçi, Kıbrıs ve Ege'de barış istiyordu, Yunanistan'la dostluk için çaba gösteriyordu. Olayların gelişmesi apaçık göstermektedir ki, katiller Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlıktan yana güçleriyle hesaplaşmak istiyorlar. Cinayet ve terör eylemlerini bugün bir üst aşamaya yükseltmeleri, onların bu hesaplaşmada acele ettiklerini göstermektedir.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

KONU: Pahalılığa karşı tedbir

Aydınlık meclisi



Bir profesörümüzün ev kadınlarına öğüdü: Yeni bir şey almazsanız ekonomi kurtulur



savurganlar

Bir profesörümüz, bir gazeteye verdiği demeçte kadınlarımızı küçük tasarruflar yaparak ulusal ekonomiye katkıda bulunmaya çağırıyor. Ekonomimizi kadınlar düzleşti çıkarabilir diyen profesör, bakan neler öneriyor:

Sakın yeni bir şeye özenip almayın, eski eşyalarınızla idare edin. Amerikalı kadınların taksitli ve kredili satış-

lara aldanıp girtliklarına kadar borçlandıklarını da söyleyen profesör Türk kadınlarının bu tür alışkanlıklara alet olmamalarını istiyor.

Sonuç olarak profesör ailelerin yapacakları küçük tasarrufların yüzde 25'e varmasının Türk ekonomisinin yapısını sağlamlaştıracağını iddia ediyor.

Profesörün tezlerini...

den çıkan sonuç nedir? Türkiye ekonomisini bugüne kadar batırmanın ev kadınları oldu mu? Belki münsif ev kadınları evin ekonomisini batırabilir, bakkala 5 kuruşa muhtaç hale düşebilir ama Türkiye'yi 5 sente muhtaç hale sokmayıp ev kadınlarımız başarabilir mi?

Profesörümüzün tezleri de tartışmamız içindedir.

Ev hanımı Hatice Candan: "Ayağımdaki papuç 4 senelik"

Ben bir ev kadınıyım. Kocam 6. dereceden memur. Eline ne geçer hesaplayın. Üç oğlum var. Biri üniversitede. Biri lisede, biri de bu sene ilkökulu bitecek.

Bunları size niye anlatıyorum. Durumu anlamanı diye. Gazetelerde okuyoruz, halk savurgan olmasını diyorlar. Allah aşkınıza bizim ne savurganlığımız var?

Üç oğlum var, günde üç gömlek çıkarır. Üçünün en fazla üç tane gömleği vardır. Dolayısıyla ben iki günde bir 6 gömlek yıkarım. Bunun corabı da var. Kocamın-

kilerini de ekleyin. Belki küçük hesap diyebilirsiniz ama acaba bunları yıkmak için ne kadar deterjan gider?

Tutumulu olun diyorlar. Çamaşırı kendimiz yıkayız, kadın tutmayız. Mümkün olduğu kadar az deterjan harcama yapalım. Bizim ne savurganlığımız var?

Bugüne kadar üstüme bir şey almamışım. Ne yaptım oğullarıma yaptım. Ne de olsa gençler, işiyorlar. Ayağımdaki papuç inanmayacaksınız 4 senelik. Ev eşyalarımı seçtimden kalmamış. Bir buzdolabı ile televiz-

yon aldık. O da taksitle. Televizyon, buzdolabı almayın mı demek istiyorlar acaba?

Taksit dedim de aklıma geldi. Oğlanlara da hep taksitle eşya alıyoruz. Ve inanır mısınız evde tartıştık ve bunun daha karlı olduğunu gördük. Gerçi taksitle alındığı için başta biraz daha pahalı geliyor ama paranın değeri hergün süratle düşüyor. Dolayısıyla taksitle alınan mal daha ucuz geliyor.

Bu fikrim ne dersiniz?

Tartışmanızda başarılar dilerim.

İSTANBUL EMNİYET SANDIĞINDAN

İstanbul Emniyet Sandığı Üsküdar Subemize Borçlu ölü Aliye Eşenpınar'ın varislerine ilan yolu ile tebliğ

DOSYA NO: 78/3300-3301

Aliye Eşenpınar.

Sağlığında, maliki bulunduğu, Üsküdar, Keçecidede mahallesi Tunusbağı caddesinde kaın üz: 65 no.lu kargir apartmanın 10/42 arsa paylı 3. kat 6 no.lu bağımsız bölümünü

Sandığımız ÜSKÜDAR Şubesine birinci ve ikinci derecede ipotek göstererek 21.7.976 4.8.976 tarihinde İPA: 12879 İPA: 12906 hesap numaraları ile sandığımızdan lira istikraz etmiştir.

1.2.979 tarihli hesaba nazaran faiz ve masrafları ile beraber (9.061,24) liraya balig olan borç vadesinde ödenmediğinden, 3202 sayılı Kanun mucibince adı geçen hakkında icra takibine başlanmıştır ve borçlunun öldüğü anlaşılmıştır.

Mezkur Kanunun 45 nci maddesi vefat halinde tebligatın borçlu varislerine ilan yapılmasını emirler.

Borçlu Aliye Eşenpınar'ın mirasçıları işbu ilan tarihinden itibaren birbirbiri için içinde Sandığımız mirasçılıkla miraslarının borcunu ödemeleri lazımdır. Borç ödenmediği takdirde, ipotekli gayrimenkul mevzuu olan Kanuna göre, Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alakadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve herbirine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilan olunur.

Basın: 11150 - 129

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Paranın değerini diğer ülkelerin paralarına göre düşünme 2) Altınkoku denilen kustuğu kök-Tersi tazyik 3) Tersi omuzlardan aşağı sarkan kolsuz geniş üstlük 4) Gelir getiren mülk-Halterde bir ağırlık kaldırma şekli 5) Kalabalık hayvan sürüsü ya da hızlı süren-Tersi genişlik 6) Tersi insana ilgili (eski dil)-Tersi bir tür yemek 7) Güçleştirme, sektiyeye uğratmak-Kimyada Selenyum'un simgesi-Tersi arda arda gelen ya da halef 8) Karışıklık, allak bulaklık

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Fizik biliminin, cisimlerin hareketlerini araştırma kolu ya da çalışan, enerjik (insan) 2) Kahramanlıkla ilgili, destansı anlatım-Soguk bölgelerde yaşayan bir gevik türü 3) Kalıtım, soya çekim 4) Tersi ortaklar (eski dil) 5) Parlak kırmızı renkte, saydam ve billurlaşmış değerli bir taş-Tersi yapıtı 6) Tersi üniversite öğrencilerinin kimliği ya da kötü niyetle kurulmuş gizli çete 7) Tersi bir gıysının iki kenarını tutturmaya yarayan bir tür çuçuk 8) Kimyada Kalay'ın simgesi Tersi bir göz rengi 9) Derideki bir yaraya bazı mikropların buluşmasıyla meydana gelen ve derinin kızarmasına, titremeye baş ağrısına neden olan bir hastalık 10) Kimyada Osmiyum'un simgesi-Bir mutfak aleti 11) Tersi kök kısıpman İslam inancına göre göğün en yüksek katı 12) Buda dinine inanan Hintlilerce, dünyanın yaratıcısı olarak kabul edilen tanrı

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1 B İ R İ N C İ S İ

2 A V İ R A N E K Ö S T E K

3 K İ S İ T H A N E L İ

4 B O R M A L E N T C

5 M T E S T R A S I

6 P K A T E G Ö R İ

7 O Y A S A T E N İ M

8 K A R İ Ş İ K L İ K

9 T A Z Y İ K

FİKİR MEYDANI

Kamboçya işgali ve sonun başlangıcı (1)

Yalçın Büyükdaglı Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyesi

SOVYET Modern Revizyonistlerinin 20 yıl önceki milli kurtuluş savaşlarını küçümseyen hatta inkar eden tutumu bugün proletarya önderliğinde devrimini yapmış, kendi gücüne dayanarak sosyalizmi inşa girişiminde Demokratik Kamboçya'nın milli bağımsızlığını yoketmeye yönelik bir saldırı aşamasına vardı. Öyleki Sovyetler Birliği, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde-Bloksuz ülkelerin hazırladığı-Kamboçya'dan yabancı birliklerin çekilmesini öngören karar tasarısını veto etmekten çekinmemiştir. Hemde yandaş görünmeye çalıştığı Bloksuz Ülkeleri karşıya alma pahasına, Kamboçya işgalini, sosyal emperyalizmin saldırganlık politikasının yeni bir aşamaya ulaşması ve bu politikamın iyice açığa çıkarak Sovyetler'in dünyadan tecridinin başlangıcı olarak yorumlamak gerekir.

Modern revizyonizmin milli devrimlere karşı tutumu

20 yıl önce modern revizyonistler, Milli Kurtuluş devrimlerini karalamayı, halkları devrimden vazgeçirmeyi öngören tezlerle ortaya çıktılar. Milli Kurtuluş devrimlerinin dünya barışını ve insanlığın idamesini tehdit ettiğini söylüyorlardı. Revizyonistlere göre: "Tek bir kıvılcık bile bir dünya savaşına yol açabilecekti", bunun için yerel savaşlar (yani milli savaşlar) çok tehlikelidir. Bu yüzden "Savaş" seviyelerini tutuşturabilecek kıvılcıkları söndürmek için... elimizden geleni yapacağız" diyorlardı. Nitekim dünyanın jandarması ABD ölümlü diz çökme, Sovyetler Birliği'nin diğer emperyalistlerle "Barışçı rekabet, barış içinde yarış yoluyla dünya hakim olacağı günü beklemeyi öğütlediler. Sovyet modern reviz-

yonistleri, birincisi, halkların ayağa kalkarak kendi kaderlerini ele almalarından korkuyorlardı, ikincisi, güçsüz oldukları için diğer emperyalistlerle çatışmaktan ölümüne çekiniyorlardı. Gıpta ettikleri dünyanın en saldırgan kuvvetlerine yetişerek kendilerini bugünlere hazırladılar.

Sovyet modern revizyonistleri, milli kurtuluş hareketlerine kendilerinin "Önderlik" etmesi teziyle bugünkü işgal ve müdahale siyasetinin teorisini inşa ettiler. Onlar "İki süper devletin" bütün dünyada etki alanları kerma fikriyle o kadar kendilerinden geçmişlerdi ki, Kruşçev ABD'ye "Gerçek kalmış ülkelere ortaklaşa yardım" teklif ediyordu. Bu yardımın ne olduğu bugün berrak bir şekilde görülmüştür.

Sovyetler Birliği, Ceza-yir milli kurtuluş savaşını desteklemedi, hatta fiilen Fransız emperyalizminin tarafını tuttu, Ceza-yir'i Fransa'nın bir iç meselesi olarak ele aldı. Vietnandaki mücadeleyi baltalamaya, Filistin Halkının savaşını arkadan hancerlemeye çalıştı. 1960 da Kongo'ya Birleşmiş Milletler kanalıyla yapılan emperyalist müdahale lehinde oy kullandı. Milli bağımsızlık mücadelesinin gerilemesinde önemli bir rol oynadı. 1965'de ABD emperyalizmi Endonezya'da Suharto-Nasution kligi aracılığıyla faşist bir darbe yaptı. Sovyetler Birliği, faşist diktatörlüğe silah ve para yardımı yaptı, milli bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini parçalamaya çalıştı. Hindistan'da gerici milliyetçi Nehru iktidarını destek-

ledi., Hindistan'ın Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı saldırılarının yanında yer aldı. Doğu Avrupa Ülkelerinin bağımsızlığını yok ederek kendine bağladı, 1968'de buna karşı çıkan Çekoslovakya'yı işgal etti. Çekoslovakya işgali Sovyetlerin revizyonist dış politikasındaki bir nitelik değişikliğidir, revizyonizm artık tam anlamıyla sosyal emperyalizme dönüşmüştür.

Sosyal emperyalizmin milli devrimleri ezme politikası

DÜNYADA 1970 den sonraki yıllar, Sovyetleri fevkalade aktif ve esas saldırgan duruma getirdi. Sovyetler Birliği emperyalizmin eşitsiz sızma gelişme ka- nununun sonucu- dünyanın yeniden paylaşımını talep eden süper devlet haline geldi. Milli Kurtuluş savaşlarını, engelleme tutumu, yerini silahlı bastırma bıraktı. O, 1950 lerde teorisini oluşturduğu siyasetleri bir üst aşamaya ulaştırarak, dünya hakimiyeti mücadelesindeki planını adım adım uygulamaya koydu. Ezilen halklar, karşılarında jandarmalık rolünü üstlenen sosyal emperyalizmi daha fazla bulmaya başladılar. Artık devrim yapmak isteyen sosyal emperyalizmi alt etmek zorundadır. Bunun da ötesinde Vietnam, Laos-Arnayuluk, Romanya, Kore son olarak Kamboçya örnekleri devrim kazanmalarını ancak Sovyetler Birliğine karşı konularak korunabileceğini gösteriyor. Gü-

ğaz'ına da hakim olabilecektir.

Kamboçya, niçin saldırıya uğradı?

SOYAL emperyalistler revizyonist araçlığıyla Vietnam ve Laos'u ele çirerek bu planın uygulanması yolunda ilk adımlarını attılar. İşte burada Demokratik Kamboçya saldırganının önüne dikildi. İlerlemek için Sosyalist Kamboçya'yı ortadan kaldırmak gerekiyordu. Şöven Vietnam revizyonist yöneticilerinin "Hindicini Federasyonu" emellerini kullanan sosyal emperyalistler Vietnam'ı Kamboçya'ya saldırttılar.

Sovyet-Vietnam saldırısı bundan sonra Tayland, Malezya, Singapur, Filipinler ve Endonezya'yı tehdit etmeye başlamıştır. Nitekim adı geçen ülkeler tehlikenin farkındadırlar ve Demokratik Kamboçya'yı destekliyorlar.

Bir noktayı daha işaret edelim. Kamboçya'da iktidarda Kamboçya Komünist Partisi vardı. Bu ülkelerde de revizyonizmle Mücadele içinde pişmiş güçlü Komünist Partiler vardır. Ülkelerinde iktidar alternatifleri olacak düzeyde mücadele yürütmektedirler Sovyetlerin, 5. kol faaliyeti ise nispeten cılızdır. Dolayısıyla bölgede güçlü bir direniş önderliğinin olmasının yanı sıra sosyal emperyalizmin Vietnam saldırganları dışında dayanağı önemli bir kuvvet yoktur. Olumlu etkenlere bölge ülkeleri yönetimlerinin Sovyetler Birliği'ne karşı tutumunu da ekleyelim.

Sosyal emperyalistlerin ve kukla Vietnam birliklerinin maceracı bir saldırıya giriştikleri, tek kelimeyle çikamıyacakları bir batağa girdikleri görülmüştür.

(Devam edecek)



demokrat gözleriyle

lütfü oflaz

Uy sigara!

Sigarasızlık zor şey. Ne demişler: "İster zengin ol, ister fakar... Her yemekten sonra yak bir sigara." Yüzüne hasret kaldık mübarek. Bulursan yakarın! Biraz da uyu; baktım olacak gibi değil, baktım mereti... Dün bir, bugün iki... Sigaraya paydos. Yeşilay'a merhaba.

Fena da olmadı hani. Böylece hem keseyi, hem sıhhati kurtardık. Ama dedim ya zor şey sigarasızlık. Hele tiryakisi için... Hele de bizim gibi haksızlıkların cirrit attığı ülkelerin insanları için... İnsan bizim memlekette adaletsizliklere bak-baka kahrolur. Kalkar bütün hirsini sigaradan alır.

Tabii aslında sigaranın birini söndürüp, birini yakmak düzeltmez haksızlıkları, adaletsizlikleri. Ne var ki bunu bildiğimiz halde, yine de dayanırız tütüne. İçimi, derdimizi döktüğümüz çok eski bir dost gibi. Uğruna sabahın ayazında kuyruğa girdiğimiz sigara...

Halkımız senin için ne fedakârlıklara katlanıyor bir bilsen?

Kuyruk dedim de aklıma geldi. Güya tütün memleketinde yaşıyoruz değil mi?

Sonra da bir paket sigara uğruna ya kuyruğun peşine takılıyorruz, ya da karborsacının elinde kalıyoruz.

Halimize bakıp-bakıp da ağlamak mı lazım, yoksula gülmek mi? Bilmem.

Ne diyelim? Her konuda olduğu gibi, bu konuda da bizi bu duruma düşürenler utanısın. Uy Rize'nin gülü, Karadeniz'in bülbülü! Geçtik Samsun'da, Bafra'yı bulalım barı... Yakışıklı emserim, Mataracım, lazım benim!... Sen daha bıyıklarını yolmadın mı sahi?

Aslında bu sorunun altında da özel sektörün parmağı vardır!

Millet sigara bulamayacak, kuyruklar alabildiğine uzayacak, halkta "Devlet bu işi beceremiyor" kanaati uyandırılacak ve ardından sigara yapımı "Özel sektör'e devrolunacak... Hop dedik. Yeter... Bizans entrikalarını da geçtiniz özel girişimci efendiler!

SON DAKİKA...

Utanmaz adamlar bunlar... Hem öldürürler, hem de öldürtükleri adanın cenazesine çiçek gönderirler!

Abdi İpeççi'nin ölümünü ve onun ölümünün hemen ardında ilk demeci veren kurt politikacıyı (!) hatırlayın... Lütfen.

Mafia'yı da gölgede bıraktınız be- Nefret!

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIKIR

İZMİR

Alafranga ve alaturka demokrasi

Yazıdaki başlığa bakıpta hiç demokrasinin alaturkası, alafrangası olur muymuş demeyin. Batı ülkelerinde, batıdan da ötedeki ülkelerde her ne varsa ülkemizde de onların alaturkaları vardır.

Orneğin o ülkelerdeki alafranga demokrasi ülkemize teşif buyurduğunda çok uluslu şirketlerle yerli burjuvalar ve toprak ağalarının çıkarıla-

rı gözününe alınarak, o kuralların yerine de alaturka kurallar konulunca o demokraside olur alaturka demokrasi.

Hem bizim ülkemizde olmaz diye bir kavram yoktur. Olur olur, hem de bal gibi olur.

Batı ülkelerindeki alafranga demokrasi kurallarıyla bizim ülkemizdeki alaturka demokrasi kuralları arasındaki ayrıcalık-

lara bir göz atalım. Önce alafranga demokrasiden birkaç örnek göstereyim.

İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in eşi Edinbourg, Dükk Prens Philippe kendi kullandığı arabasıyla yolda giderken arabasını aşırı hızla sürmesi nedeniyle yolda trafik görevlisiince durdurularak kendisine 5 Paundluk nakar cezası kesilir. Görevli memur prenten parayı

aldıktan sonra Prens de yoluna devam eder. Bu gerçek olayı ben, yıllar önce Hürriyet gazetesinde okumuştum.

İki yıl önce patlak veren Lockheed uçak şirketi rüşvet olayını bilmenizeyim yoktur.

Bu olay patlak verdiğinde İtalya da generaller yargılanarak görevlerinden uzaklaştırılmışlardır. Yine aynı olay nedeniyle Hollanda prensesi Niulle Holland prensesi olan kocasının devlet içindeki yetkilerini elinden almıştı. Aynı olay yüzünden de Japonya Başbakanı Takeo Miki de koltuğundan olmuştu.

Amerika'da Watergate skandalı ortaya çıkınca Devlet başkanı Richard Nixon istifa etmek zorunda kalmıştı

Yukarıya saydığım bu olayların gelişimini o ülkelerin televizyonları da günün gününe görüntüleriyile birlikte halka bildirmişlerdi.

Şimdi patenti ülkemize ait olan, yani Made In Turkey alaturka demokrasive geçiyorum.

Ülkemizdeki yüzde yüz Türk malı alaturka demokrasi kurallarının işleyiş biçimini saptayabilmek için daha dumanları üzerlerinde tüten iki ayrı olayı örnek olarak ele alalım:

Birincisi TIKP Yönetim Kurulu üyeleri 9 Ma-

yas 1978 günü açıkladığı Toprak Programı nedeniyle 19 Ocak 1978 günü topluca yargılandılar.

Anayasa Mahkemesi Toprak Yasasının belli hükümlerini iptal ettikten sonra yenisinin çıkartılması için bir yıl süre tanıdı. Fakat tanınan bu süre içinde İktidardaki siyasal partiler sirenin bitimine bir gün kala 9 Mayıs 1978 günü TIKP bir toprak Programı açıkladı. TIKP'nin açıkladığı bu toprak programında toprak ağalığının şeyhliğinin, aşiret ilişkilerinin tefeciliğinin yok edilmesini amaçlıyordu. Bu programın demokratik kurallara uygunluğu tartışılmayacak kadar açıktı.

"Ya devlet başa ya kuzgun leşe" diyen MHP K. Maraş ilimizin altını üstüne getirtti. 500 e yakın vatandaşımızı öldürttü. Altı aylık minnacık bebeklere acımadan kurşun sıktırdı.

Fakat bizleri bu olaylar kadar üzzen daha başka olgular da var. Bu vahşet olaylarının tertipleyici ve uygulayıcıları gün ellerini kollarını sallaya sallaya doluyorlar. Ve bu partinin genel başkanı da televizyon ekranında arz-ı andam edecek "Demokrasi; demokrasi" diyebiliyor.

Rağır Epikman



URFA

Günde 110 ton çöp kaldırılıyor

Urfa'nın temizliği nedeniyle günde 110 ton çöp toplanmaktadır. Urfa Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğünden edindiğimiz bilgiye göre toplam 220 kadar işçi, şehrin temizliğiyle ilgilenecek. Bir kısmı da, şehrin dar kesimlerine merkeplerle giderek temizlik yapmaktadır. İşçiler haftanın altı gününde sabah-akşam çalışmaktadır.

Müslim Abacı

MENKUL SATIŞ İLANI BAKIRKÖY BİRİNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

1977/3348 Tal.

Bir borçtan mahzuz olup satışına karar verilen 145.000,00 TL. muhammen bedelli 1000 adet Plastik Türk Traktör takım kutusu açık arttırma suretiyle satılacaktır.

Birinci satış: 7/2/1979 günü saat 12.20-12.40 arasında Bakırköy Cübacesme Sanayi caddesi Koyatlı mevkii Yeni Kral Plastik sanayii Tic. ve Koll. Şti. nede yapılacaktır aynı gün muhammen bedelinin %75 sine talip çıkmadığı takdirde 8/2/1979 günü aynı yer ve saatte ikinci satış çıkarılıp en çok arttırana ihale edilecektir damga resmi ve delialıye alıcuya aittir ilan olunur. 10/1/1979

Basın: 742-128

ABD'nin ulusal güvenliğini olumsuz yönde etkileyeceğini belirten

İKİ ABD KONGRE ÜYESİ SALT ANLAŞMASINA KARŞI ÇIKTILAR

WASHINGTON (AJANSLAR)

Cumhuriyetçi Partili iki ABD Kongre üyesi, SALT II anlaşmasının ABD'nin ulusal güvenliğini son derece olumsuz yönde etkileyeceğini açıkladılar.

Bu konuyla ilgili olarak bir rapor hazırlayan Kongre üyeleri, barışın ancak güçlü kalarak korunabileceğini belirttiler.

Şimdiye kadar yapılan görüşmelerin stratejik silahların kontrolünü sağlamak üzere uzaktan uzak olduğuna ve ABD'nin askeri güvenliğini sarsıcı sonuçlar verdiğine işaret eden raporda, SALT II anlaşmasının olumsuz yönleri şöyle sıralandı:

1) Anlaşma, yalnızca füze atıcılarını sınırlandırmaktadır. Oysa balistik füzelere bir sınırlama getirilmemesi, Sovyetler Birliği'nin çeşitli hedeflere yönelik balistik füzelere sahip olmasına olanak tanımaktadır.

2) Anlaşma ile aktif savaş filosuna dahil olsun olmasın, ABD bombardıman uçaklarına sınırlama getirilmemektedir.

3) Anlaşmanın sınırlama getirmediği bir füze türüne sahip olan Sovyetler Birliği, ABD'nin tüm yeraltı füze depolarını yok edebilecek güce sahip olmaya devam edecektir.

4) Füzelerin sınırlanmaması konusunda sorunlar çıkacaktır.

Kongre üyeleri, raporda, SALT II anlaşmasının istikrar ve eşitlik sağlamaktan uzak olduğunu belirttiler ve bu durumda Senatunun anlaşmayı onaylama şansının az olduğunu dikkat çektiler.

Afrika Birliği Örgütü ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü ilişkilerini geliştirme kararı aldı

ADIS-ABABA (ANKA) Afrika Birliği Örgütü (OAU) ile Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü (UNCTAD), arasında ilişkilerin geliştirilmesi kararlaştırıldı. Konuyla ilgili anlaşma Afrika Birliği Örgütü'nü ziyaret eden UNCTAD genel sekreteri Gamani Corea ile Afrika Birliği Örgütü Genel Sekreteri Edem Kodjo arasında yapılan görüşmeler sonunda imzalandı. İki örgüt genel sekreteri, ayrıca, UNCTAD'in Manila'da yapılacak beşinci konferansında ele alınacak konular görüşüldü.

Travolta modası Rusya'ya sardı



İmperyalizmin ilahlaştırıldığı Travolta Rusya'ya da "fethediyor".

KEMAL KOÇ KOPENHAG'DAN bildiriyor

Danimarka'da yayınlanan sosyal-demokrat eğilimli Aktuel, gazetesi, emperyalizmin yozlaştırdığı gençliği öven "Saturday Night Fever" (Cumartesi Gecesi Ateşi) adlı romanın Sovyetler Birliği'nde 210 milyon kişi tarafından okunduğunu yazdı.

İngiliz "Guinness Rekord" yayınının yayınladığı bu romanda gençliğin "diskotek eğlencelerinin" anlatıyor. Roman daha sonra filme alınmış ve sevirici rekoru kırmıştı. Filmin baş aktörü John Travolta ise filme canlandırdığı kahramanı yeni bir moda yaratmıştı.

Danimarka gazetesinin haberinde, İngiliz yayınının, kitabın Rusya'da basımı için Moskova'da devlet yetkililerinden söz aldığı bildiriliyor.

Sakharov, Brejnev'den Kırım Tatarlarına uygulanan baskılara son vermesini istedi

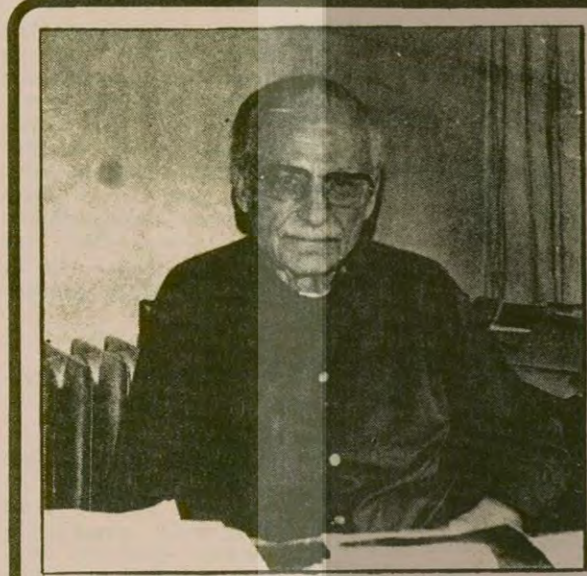
DIŞ HABERLER SERVİSİ
Sovyetler Birliği'nde revizyonist diktatörlüğe muhalefet eden aydınların önderlerinden fizik bilgini Andrey Sakharov, Brejnev'e sert bir çağrıda bulunarak yıllardır beri Kırım Tatarlarına uygulanan baskılara son verilmesini istedi.

Brejnev'e yazdığı mektubu Moskova'da gazetecilere okuyan Sakharov, Kırım Tatarlarından 60 kişilik bir grubun, kendilerine uygulanan baskılara yetkili Sovyet makamları nezdinde protesto edebilmek için günlerce uğraştıktan sonra Çarşamba günü tutuklandıklarını açıkladı.

Böylece, Kremlin Kırım Tatarlarının yurtlarına dönmeleri için izin vermemektedir.



Brejnev, Carter'a SALT 2 Anlaşmasını dayattı. Ama bir yanda uluslararası koşullar bir yanda iç baskılar Beyaz Saray'ı güç durumda bırakıyor.



Prof. Ahmet Şükrü Esmer: "Türkiye, kayıtsız şartsız Kamboçya'yı desteklemeli, işgali kınamalıdır"

● Kamboçya'nın büyük şehirleri, Nazi ordularının yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi

- Arkaında Rusya olmasaydı, Vietnam bu saldırıya girişemezdi
- Vietnam ve Rusya bu girişimlerinin faturasını ödemeye başladılar
- Ne Vietnam, ne Rusya uzun vadede gerilla savaşına dayanamazlar

Röportaj:
Leyla Yurdakul

A.Ş.ESMER - Kamboçya, Laos ve Vietnam Fransız sömürgeleiydi. Daha evvelki tarihlerine gitmeyelim. Fransa, II. Dünya Savaşında yenilince buradan geçici olarak çekildi. Buradan Japonya geldi. Japonların girişile buradan milliyetçilik duyguları belirildi. Japonlar da onları teşvik etti. Nihayet bir Asya ülkesi olarak gelişti.

Milliyetçilik ve bağımsızlık akımları Japonya'nın 1941'de bu bölgeye girmesiyle başladı. Bu sırada Vietnam'da Ho Şi Min, Kamboçya'da Sihanuk bağımsızlık ilan ettiler. Sihanuk, 1941'de Kral ünvanını aldı. Ho Şi Min daha da ileri giderek yalnız Vietnam'ın değil bütün bu bölgenin ki Kamboçya ve Laos'u da kapsıyor, bir federasyonu ilan etti. Savaş bittikten sonra Japonlar çekildi, Fransızlar yeniden bu bölgeye girdi. Fransızlar girmeye Güney Vietnam'da yerleştiler. Kuzeye gidemediler. Bundan sonra Güney Vietnam ile Kuzey Vietnam arasında bir mücadele başladı. Bu mücadele sonucunda Fransızlar Dien Bien Fu savaşında yenildiler ve bütün çekilip gittiler. Vietnam'ın kuzeyi Ho Şi Min'in elinde kaldı, güneyine de Amerikalılar girdi. Kamboçya ise Sihanuk'un yönetiminde bağımsız kaldı. Laos'da bağımsız ve ayrı kaldı. Ho Şi Min federasyonu gerçekleştirmedi. İkiye bölünen Vietnam, kuzeyde bağımsız, güneyde Amerikan uydusu haline geldi.

MOSKOVA LON NOL'U TANIYOR

Sihanuk, 1941'de ilan etmişti krallığını. Fakat sonra kendisi krallıktan çekildi ve babasının kralı yaptı. Ancak babası 1960'da öldü. Sihanuk tekrar hükümdar oldu, ama krallık ünvanını almadı, prenslik ünvanını aldı. Prens Sihanuk olarak Kamboçya'yı yönetiyordu. Bu 1970'e kadar devam etti. 1970 Mart'ında, 18 Mart, Amerika (o zamanki başkan Nixon'du) Kamboçya'ya girmek istedi. Kamboçya, Amerikan askerlerinin Vietnam'a gidiş yolu üzerindeydi. Bunun üzerine tarafsız ve savaşın dışında kalmak isteyen Sihanuk'u Amerika düşürdü ve yerine kendi uydusu Lon Nol'u geçirdi. Sihanuk bu sırada gezeceydi. "Geziye çıkmasının da nedeni tarafsızlığını sağlamaktı. Moskova ve Pekin'e gidiyordu. Lon Nol kendisini düşürdü, geri döndü. Pekin'e gitti. Orada kaldı.

LYURDAKUL - Bu sırada Moskova nasıl bir tutum aldı?

A.Ş.ESMER - Moskova bu sırada çok daha fazla olarak Vietnam'ı tutuyordu. Sihanuk'a o kadar eğilimli değildi. Çünkü Sihanuk Çin'e yakın.

LYURDAKUL - Moskova Lon Nol'u tanıyor, değil mi?

A.Ş.ESMER - Evet, Moskova Lon Nol'u tanıdı. Halbuki Çin, Sihanuk'u tanıyama devam etti.

18 Mart'ta Lon Nol geçti iktidara. Ertesi ay yani Nisan'da Amerika Kamboçya'ya asker yolladı. Fakat askerler bir şey yapamadılar. Çok geldiği bildiriliyor.

Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasi Tarih Profesörü Ahmet Şükrü Esmer, "Kamboçya'nın büyük şehirleri Nazi ordularının yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi" dedi. Kamboçya'nın Vietnam tarafından istila edildiğini belirten Prof. Esmer, "Arkaında Rusya olmasaydı Vietnam bu saldırıya girişemezdi" şeklinde konuştu.

Prof. Esmer, Türkiye'nin takınıması gereken tutum konusunda görüşlerini açıklarken şunları söyledi: "Türkiye'nin kayıtsız şartsız Kamboçya'nın yanında olması lazım. Çünkü Vietnam bir istilacıdır ve Türkiye bir istila politikasını asla tasvip edemez."

Güvenlik Konseyindeki oylamanın Vietnam'ı bütün dünyanın suçladığını gösterdiğini söyleyen Esmer, Vietnam ile Rusya'nın bu girişimlerinin faturasını ödemeye başladıklarını sözlerine ekledi.

Ankara'da evinde yaptığımız görüşmede Prof. Ahmet Şükrü Esmer, görüşlerini açıklamaya Kamboçya'nın geçmişini anlatarak başladı.

niş bir memleket Amerika'nın asker yollamasının bir nedeni de Kamboçya'da Kızıl Kmer adı verilen komünist çetelerin kuvvetlenmesi, güç kazanmasıydı. Askerler bu çetelere basılamadıkça daha sonraki ay geri çekildiler.

Amerika askeri geri çekti ama Kamboçya'yı havadan bombardıman etmeye başladı. O kadar ağır bombardıman ki, her tarafı yıktı. Kamboçya harap oldu. Ne köy kaldı, ne şehir.

Bu sırada Kızıl Kmerler daha da kuvvetlendiler. Nihayet Amerika da Fransa gibi tutunamadı, güney Vietnam'da ve 1973'de Kuzey Vietnam ile bir anlaşma yaparak askerlerini geri çekti. Askerler çekilince ki Vietnam birleşti. 1975'de de Kamboçya'da Lon Nol devrildi. Yerine Kızıl Kmer olan Pol Pot yönetimi geçti.

Pol Pot yönetimi komünist bir rejim ama rafik bir komünist. Çin'e eğilimli. Daha çok Mao Zedung'un ideolojisine bağlıydı ama ondan da ileri gidiyordu. En kısa bir zamanda komünizmi hakim kılmak ve kapitalizmi yok etmek gibi bir programı var. Kıpırları da dünyaya kapadığı için ne kadar ilerletti. Fakat dışarı sızan haberlere göre büyük kentleri boşaltmışlar, halkı tarlalara, ormanlara taşımışlar, orada gayet zor şartlar altında çalıştırıyorlar. Bu arada birtakım mübaleğali haberler geliyor. Birçok insan öldürüldü, su oldu, bu oldu diye. Binaenaleyh Pol Pot yönetimine karşı dışarıda bir antipati yayılıyor. Bilhassa Amerikan basını yapıyor bunu.

Pol Pot 1975'de iktidara gelince, Sihanuk Pekin'den geldi. Gene evrakı prens. Fakat 1976'da istifa edene çekildi. Ne onlar Sihanuk'a dokundu, ne de Sihanuk onların işine karıştı.

VIETNAM, LAOS'U NÜFUZU ALTINA ALDI

1977-1978 böyle geçti. Vietnam birleşince 47 milyon nüfuslu bir devlet oldu. Bölgenin en kuvvetli, en güçlü devleti. Sonra Amerika'yı yenmiş olmanın da bir gururu var. Kabınan ilan edilen federasyonu kurma hevesine kapılıyor. Bu federasyon Kamboçya ve Laos'u da kapsıyor. Laos bağımsız ama Vietnam onu nüfuzu altına aldı. Şimdi Kamboçya ile meşgul olmaya başladı. Kamboçya sınırına asker yığı. Kamboçyalılar kendilerini savundular ve bağımsız kalmaya aziminde olduklarını söylediler.

Vietnam bilhassa Rusya'nın baş-

VIETNAM VE RUSYA GİRİŞİMLERİ SALDIRININ FATURASINI ÖDEMeye BAŞLADILAR

Gelelim Kamboçya'ya. Kamboçya bir baskına uğradı. Kamboçya'nın büyük şehirleri Nazi ordularının yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi. Ama öte taraftan görülüyor ki, Pol Pot yönetimi iddia edildiği gibi yokolmuş değil. Binaenaleyh, hem Vietnam, hem de Rusya girişimleri teşebbüsün faturasını şimdi ödemeye başladılar. Buradan gerilla savaş çok etkilidir. Kamboçya halkı tamamen Pol Pot yönetimine taraf olmayabilir. Ama hepsi Vietnam'ın aleyhindedir. Bunda hiç şüphe yok.

Vietnam 47 milyon nüfuslu ama nihayet ekonomik gücü uzun bir gerilla savaşına dayanacak gibi değil. Rusya da uzun vadede buna kolay kolay dayanamaz. Çok zor bir duruma düşmüş görünüyor. Sonra Vietnam, Amerika ile savaşırken dünyanın sempatisini toplamıştı üzerine. Bu saldırı Vietnam'a çok şey kaybettirdi. Amerikan istilasına uğradığında bütün dünya kendisine yardım etmek istiyordu ama şimdi tam tersi oldu. Vietnam istilaçı Amerika'nın durumuna düştü. Mesela İsvetç yardım ediyor. Yılda 100 milyon dolar veriyor. Kesti o yardımı. İsvetç oyle bir memleket ki, dünyada çok saygınlığı vardır. Onun böyle bir tutum alması da tabii etki yaratmıştır.

LYURDAKUL - Bugüne dek Türkiye hükümeti olarak Kamboçya'nın Vietnam tarafından işgalini kınamadık. Oysa Kamboçya'yı resmen tanıyoruz. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

A.Ş.ESMER - Türkiye, resmi Türkiye her nedense bu işlerin uzanmadık kalmak istiyor. Belki de biraz bilgisizlikten ileri geliyor. Ne olduğunu pek farkında değiller. Türkiye'nin kayıtsız, şartsız Kamboçya'nın yanında olması lazım. Çünkü Vietnam bir istilacıdır ve Türkiye bir istila politikasını asla tasvip edemez. Zaten biliyorsunuz Türkiye Amerika'nın Vietnam'ı işgal ettiği zamanlarda bile tereddüt içindeydi. Türkiye benim kanaatime hemen kayıtsız şartsız vaziyet almalı ve işgali kınamalıdır.

LYURDAKUL - TRT'nin Kamboçya haberlerini veriş tarzı hakkında ne düşünüyorsunuz?

A.Ş.ESMER - Onların da pek bir şeyin farkında olduklarını zannetmiyorum. Cahillikten böyle yapıyorlar.

VIETNAM, BM'İ DE ALDATMAYA ÇALIŞIYOR

Kamboçya bu şartlar altında Sihanuk'u Birleşmiş Milletlere gönderiyor. Sihanuk orada Kamboçya'yı temsil ediyor.

BM'de Heng Samrin'in temsilcisi yok. Ama sözde Kamboçya temsilcisi yalan uyduruyor, telgraf uyduruyor ve Heng Samrin'in imzasını koyarak Kamboçya'daki fiili rejimi temsil ediyor. Yani bu kadar ileri gidiyor Vietnam. BM'i bile sahtekarlıkla aldatmaya çalışıyorlar. Ama bu meydana çıkıyor. Vietnam ve Rusya "Kamboçya'nın BM'de söz hakkı yoktur" diyorlar. Daha doğrusu Pol Pot rejiminin söz hakkı yoktur diyorlar. "Artık onlar tarihe karışmıştır, Kamboçya'yı temsil eden bunlardır" diyorlar, ke. di adamları için. BM dinliyor ve bunun tam tersine karar veriyor.



KUKLA KAMBOÇYA HÜKÜMETİNİN İTİRAFI:

"Hükümetimiz çok büyük güçlükler içinde"



Kamboçyalı çocuklar görev başında. Ulusal kurtuluş için, işgalciye karşı cephaneye tasıvıyorlar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Kamboçya'da kukla hükümetin düzenlediği bir toplantıda konuşan Heng Samrin, yeni yönetimin oldukça büyük güçlükler içinde olduğunu söyledi. Ülkenin pek çok yerinde "Devrimci Halk Konseyine" karşı direnişin sürdüğünü itiraf eden Samrin, bütün halkın Pol Pot önderliğindeki Devrimci Halk Ordusuna karşı çıkmasını talep etti. Samrin, halkın özellikle komşu "sosyalist" ülkelerle dayanışma içinde olması gerektiğini de ileri sürdü.

Vietnam ile kukla hükümet arasındaki ilişkilerin niteliği üzerinde de uzun uzun duran Heng Samrin, "Vietnam'a köklü bir bağlılık ve sonsuz bir saygı" duyduklarını söyledi ve "Bize her alanda büyük destek sağlayan Hanoi yönetimine şükran borçluyuz" dedi. Daha sonra söz alan Savunma Bakanı Pen So Van da ülkede Vietnam askerlerinin varlığını kabul ederek, "Silah arkadaşlarımız uzun süre ülkemizde kalmayacaklar. Halk bazı güçlüklerle ve fedakarlıklara katlanmalıdır. Çünkü, düşman hâlâ yenilgiyi hazmetmedi" dedi.

Kukla yöneticiler, söz konusu toplantının, Pnom Pen stadıyundunda yapıldığını ve onbinlerce sivil ve asker toplandıya katıldığını iddia ettiler. Ancak, 27 Ocak tarihinde Le Monde gazetesinde kukla hükümetin bu açıklamalarını yalanlayan bir yorum yayımlandı. Bu açıklamaların inandırıcı olmadığını belirten Le Monde daha iki gün önce Pnom Pen'de bulunan Doğu Alman gazetecilerin, başkentte sadece bir kaç yüz kişinin bulunduğunu belirttiklerini yazdı.

Avusturya'da Doğu Alman casuslarına karşı polis alarma geçirildi

VIYANA
Avusturya'da polis, Doğu Alman casuslarına karşı ülke çapında alarma geçirildi.

İki hafta önce Doğu Almanya'dan Batı Almanya'ya kaçan bir Doğu Alman güvenlik görevlisinin verdiği bilgiler değerlendirilmesinden sonra arama faaliyetlerine başlayan Avusturya polisi, araştırmaların devam ettiğini bildirdi.

Avusturya'daki çeşitli kaynaklar bu ülkedeki Doğu Alman casusluk faaliyetlerinin de, Batı Almanya'da olduğu gibi endüstriyel ve teknolojik hedeflere yönelmiş olduğunu bildirdi.

Fransa Başbakanı Barre, Avrupa Para Sisteminin en kısa zamanda uygulanmasını istedi

DAVOS (AA)
Fransa Başbakanı Raymond Barre, İsviçre'de yaptığı bir konuşmada, yeni Avrupa Para Sisteminin en kısa zamanda uygulanmasını gerektiğini belirtti.

Davos'ta yaklaşık 500 işadama öünde konuşan Barre, para dalgalanmalarının büyük tehlike oluşturduğu bir dönemde yeni Avrupa Para Sisteminin dünya için yeni bir "istikrar kutbu" olacağını söyledi.

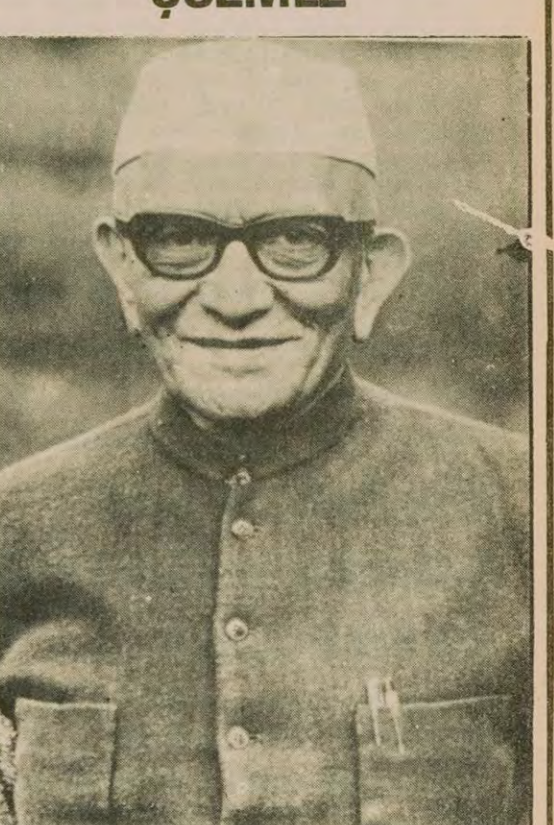
Raymond Barre, yeni Avrupa Para Sisteminin ABD'ye karşı bir saldırı anlamında kullanılmaması gerektiğini, ancak, herşeyye rağmen, onların yeniden istikrar kazanmasını şart olduğunu açıkladı.



Heng Samrin: 1 ayda cephe kurup ülkeyi kurtardığını iddia etmişti. Şimdi Kamboçya halkı karşısında güç bir duruma düştüğünü açıklıyor.

Hindistan Başbakanı Desai:

"DIŞ MÜDAHALELER HİÇ BİR SORUNU ÇÖZMEZ"



Hindistan Başbakanı Desai

● "Her ülke kendi sorununu, kendi çözmelidir"

YENİ DELHI
Hindistan Başbakanı Desai, yabancı gazetecilere verdiği bir demeçte, gerek Asya'da gerek Afrika'da dış müdahalelerin hiç bir sorununu çözülmesine yardımcı olmayacağını söyledi. Desai, bütün ülkelerin kendi sorunlarını kendilerinin çözmesi gerektiğini belirtti.

Gazetecilerin İran ve Kamboçya'daki son durumla ilgili sorularına da yanıtlayan Desai, her iki ülkenin de sorunlarının kendilerine uygun bir şekilde yine bizzat kendileri tarafından çözümlenmesi gerektiğini vurguladı. Açıklamalarında Orta Doğu sorununa da değinen Desai, "Mırc Devlet Başkanı Sedat'in barış girişimlerinin başarılı olduğu kansındayım" dedi.

Öte yandan Hindistan'ın yaptığı nükleer denemelerle ilgili olarak bir açıklama yapan Dışişleri Bakanı Vajpayee, ülkesinin nükleer denemelerden tamamen vaz geçmediğini bildirdi.

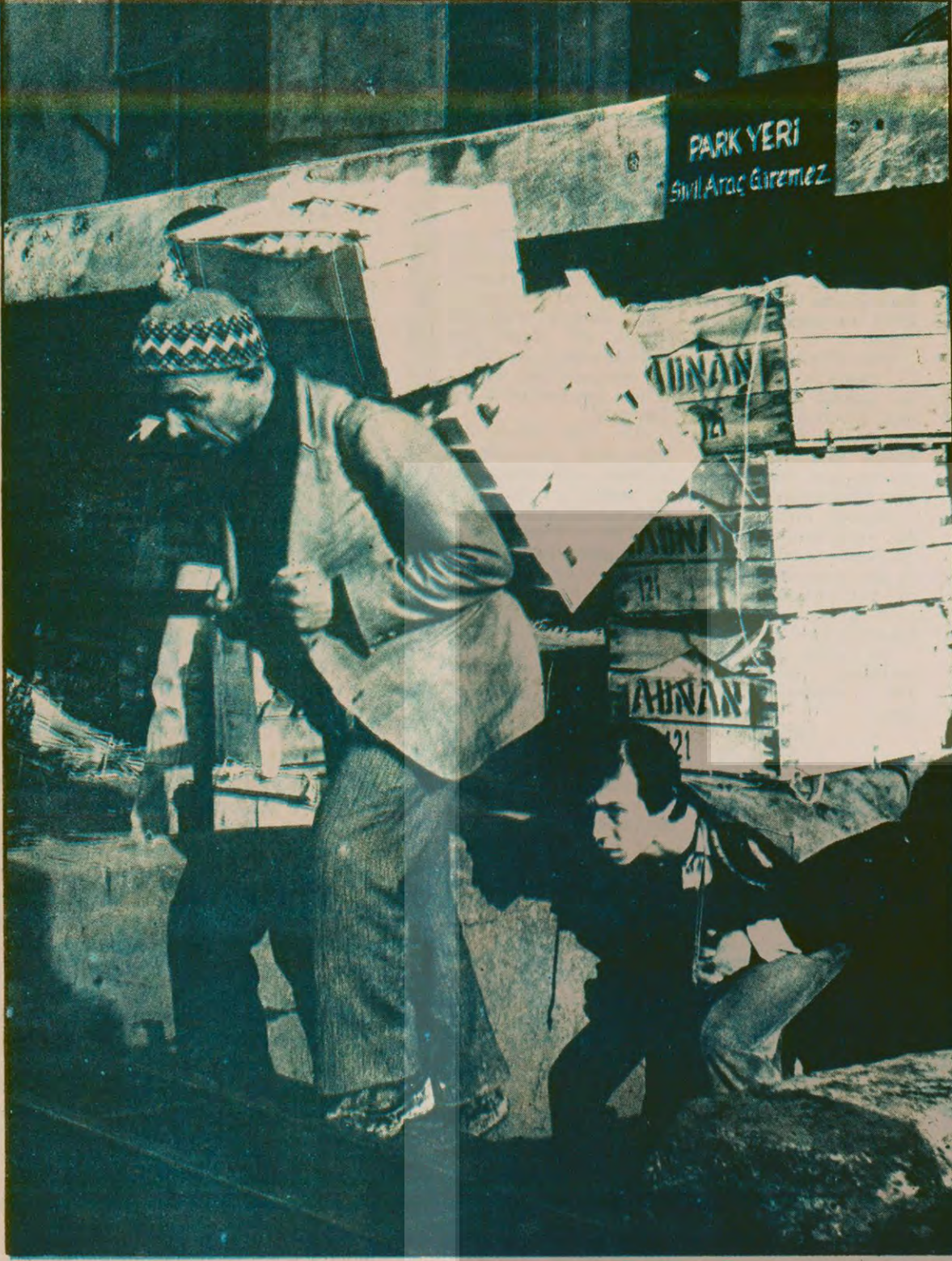
Bombay'da yayınlanan "Blitz" adlı bir dergiye demeç veren bakan, "Nükleer araştırma programı çerçevesinde, zorunlu olan durumlarda nükleer denemeler, yapılacak" dedi.

Suriye Dışişleri Bakanı Kaddam Suudi Arabistan'a gitti

ŞAM (THA)
Suriye Dışişleri Bakanı Abdul Halim Kaddam, resmi bir ziyaret için Suudi Arabistan'a gitti. Haberi veren Suudi Arabistan Haberler Ajansı gezinin amacı hakkında bir açıklama yapmadı. Şam radyosu, Suriye Dışişleri Bakanı Kaddam'ın Suudi Arabistan yetkililerine Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın bir mesajını iletmiş olduğunu açıkladı.

Dünyayı sırtlarında taşıyanlar

Fotoğraflar: ABDULLAH KURTAY



Rafet Kabdan

Sabahın erken saatlerinde, İzmir'in Belediye Halî binasında bir kalabalık, bir canlılık var. Etrafı süpürülenler; oraya buraya koşuşanlar, komisyonculardan mal alan seyyar satıcılar. Kamyon kamyon mandalinler, portakallar, muzlar, komisyoncuların dükkanlarının önlerini kaplamış. Ve hamallar, sırt hamalları. Dünyayı sırtlarında taşıyanlar. Kimisi onsekizinde, sakalları daha çıkmamış; kimisi kırkına basmış, ömrünün yarısını bu işlerde geçirmiş. Kasa kasa mandalinleri indiriyorlar, bindiriyorlar. Öyle hızlı, öyle çabuk yapıyorlarki bu işi, gözle kaş arasında bir kamyon malı yarılabilir.

"15 yıldır sigortasız çalışırım"

Böyle diyor Mardinli Eyüp Mol. 1962'lerden bu yana bu işleri yapıyor. Birkaç tane komisyoncunun yanına girmiş çıkmış. Ne sigortası var, ne sendikası. Parça başı, araba başı çalışıyor Mol. Pazartesi günü hale girer, Cumartesi akşamı çıkar. Hafta boyunca çalıştığı komisyoncu-

nun dükkanında yatar kalkar. Yatakhane denilen yer, her türlü haşere ve mikrobu barındığı yer.

Ama birçok şeyleri de biliyor Eyüp Mol. Ve şöyle diyor: "Bizler sigortasız ve sendikası olarak çalışırız. Hiç bir güvencemiz yok. Oysa halter yönetmeliğinin 12. maddesi hamalların sigortalı olacağını söylüyor. Bir ay önce bu halde çalışan 150 kadar sırt hamalı, sigortalı olmak için, işi yavaşlatma ve 8 saat çalışma eylemine geçmişlerdi. 8 saat çalışma diyoruz, çünkü, sırt hamallarının normal çalışma süreleri 15 saati bulur. O zaman, hamallar belediye başkanı ve valilikle görüşmüşler ve sigortalı olmak, sendikali olmak, temiz yerde yatmak için söz almışlardı. Ama verilen sözler tutulmadı. İşverenler hamalları ayda 5 gün sigortalı göstermeye başladılar. Bugün aynı hamallar yine işi yavaşlatmış durumdadır. Bu kez daha kararlı ve daha eminler."

"Sırtımızdan günde 30 ton yük geçer"

Hamallık meslek midir? Zor iştir diyor yaş-



lı olanı, zor iştir. İnsanı çok çabuk yıpratır. Kırkından sonra içi boş bir çuval gibisin, dikmiş tutmaz artık ayakların, bir kenara atılırsın. Genç olanı şöyle diyor: "Günde ortalama sırtımızdan 30 ton yük geçer. Elimize geçen para ise 150-200 lira arasındadır. Oysa komisyoncu ise, bu kadar maldan günde 15 bin lira para kazanır. Biz bu kadar çalışmamıza, onlar bu kadar kazanmalarına rağmen bizi hâlâ sigortalı yapmıyorlar." Söze karışıp neden yapmıyorlar diye sordum; şöyle dedi: "O zaman canları sıkılınca bizi işten atamazlar. Kaza geçerse, hastalansak bakmak zorundadır. Ayrıca, haklarımızı almak için grev yapmamızdan korkarlar. Ama böyle giderse korktukları başlarına gelecek."



Sabahın köründe komisyoncuların dükkanları önünde, 1 lira daha ucuz almak için can atan seyyar satıcılar.

kadar dahi sermayeleri yok. Hemen hemen hepsi dışardan gelmişler İzmir'e. İşsizlik alıp gelmiş onları; buralarda bekletiyor. Bir iş çıkar da üç-beş kuruş kazanırlarsa, akşam evlerine rahat dönecekler.

"Malların üstü başka, altı başka çıkar"

Bu arada gazeteci olduğumuzu, röportaj yap-

maya geldiğimizi duyan seyyar satıcılar da yanıma geldi. Sabahın erken saatlerinde komisyoncuların dükkanları önünde toplanan seyyar satıcılar. Komisyonculardan bir lira ucuza mal alabilmek için canları çıkarıyorlar. Onlar ki, günün 20 saatinde İzmir'in altını üstüne getiren insanlar. Yaz diyor benden de, yaz diyor Vanlı Hüsnü Arpat. "Yaz benden de. 7 senedir seyyar satıcılık yapı-

rim. Sabah güneş doğmadan haldeyim, akşam onda, onbirde ancak evime dönebilirim. Bir kasa mal alırız; altı başka çıkar, üstü başka çıkar. Yani senin anlayacağın altı bizi yakar, üstü sizi yakar. Sabahtan beri dolaşırım, en kötü portakalın kilosunu 6 lira; nasıl alıp, nasıl satayım?"

Pahalılık seyyar satıcıları da büyük ölçüde etkiliyor. Aldıkları malları satmadan bir kısmı çürüyor. Sandıklı aldıkları malların altı bozuk çıkıyor. Ve bunları komisyoncu geri almaz. Böylelikle seyyar satıcılar aldıkları malların ancak yüzde kırkını kârla satabiliyorlar. Kalanlar maliyetine bazan da maliyetinin altında satılır.

"Her kasada bir kilo kazık"

Mardinli Ali Arasan, aldı bizi muz sattığı arbasının yanına götürdü. Mal aldığı sandığı terazisinde tarttı. Bir de komisyoncudan aldığı faturayı gösterdi. İkisinin arasında bir kilo 200 gram fark var. Şöyle dedi: "Gördüğün gibi, her kasada bir kilo, bir buçuk kilo komisyoncudan kazık veririz. Ben muz 35 liradan aldım, 40 liradan satıyorum. Ayrıca sandığın altından yeşil yeşil muzlar çıktı. Burada bir kâr olarak ne kalır ki?"

Esikden diyorlar seyyar satıcılar, eskiden kiloda 50 kuruş kazanırken bugünümüzden iyiydik. Bugün kiloda 5 lira, 10 lira kazanmamıza rağmen geçinemiyoruz.

MEHMET ESEN

Telgraf. Kıbrıs. Acele. Fırat... Oğlu... Gözyaşı o.du. Aktı gözlerinden. Toprağa düştü. Toprakla kucaklaştı.

İşte o zaman kimsenin önünde eğilmeyen başı, dimdik ayakları, kıvrılverdi birden. Diz çöktü. Selvi dalı gibi eğildi başı. İlk defa. İhsan Baba telgrafı okuduğunda. STOP...

Onu karanlık bir kundura atölyesinde. Bembayaz saçlarıyla tanıdım.

İki yerden kovuldum. Bir yerde de üzerime yürüdü patron. Elimde çantam. Çantamda kalemim ve kağıtlarım. Beyazıt' tayım. Konu: Sigortasız işçiler, kundura emekçileri...

Yağmur hissimle yağmakta. Hava nerdeyse kararacak. Konuşabilmem, yazabilmem için son bir şansım daha kaldı. Elimde sunsıktı tuttuğum, yağmurdan koruduğum kağıt parçası. Adres. Göreceğim kişi Adnan Bey. Sözüün kıyası iki atölyenin sahibi bir kişi.

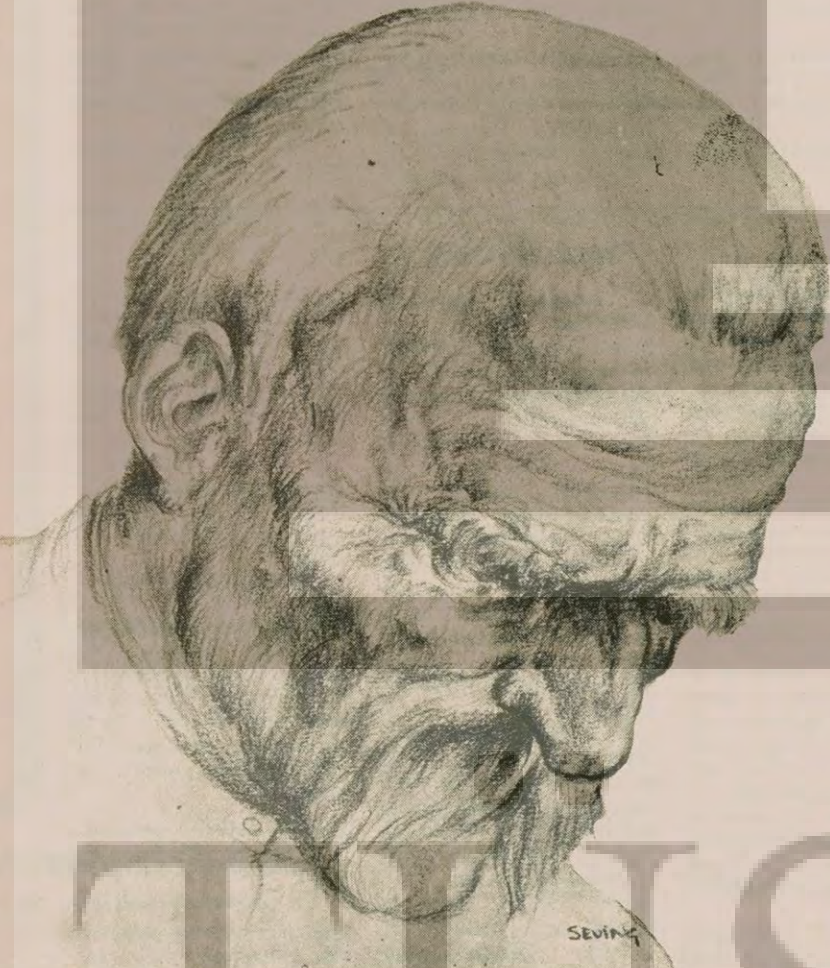
Sonunda buldum hanı. Eski mi eski bir yer burası... Sidik kokusu yayılmış her yana. Olsun, yağmurdan kurtuldum ya. İkinci kata çıkıyorum hızlı hızlı.

-Adnan Bey burada mı?
-Bir saat sonra gelecek.
-Beklesem?
-İstersen atölyede otur.

Gösterdiği yere giriyorum. Üç kişi çalışmakta. İki otuz kırk, biri elli altmış yaşlarında. Odanın duvarları rütbet içinde. İki ampul yanıyor tavanada... Soluk sarı iki ampul.

Dışarda, koyu bulutlar ardındaki güneşten burada hiç mi hiç iz yok... Gün ışığında o kadar az insan çalışır ki. Çekiç ağır ağır iner kunduraya burda. Eller... Bir arının kovanına bal taşıması kadar hızlı. Petek yapışı kadar özenli. Karanlık atölyeler siliksiyon ve benzol kokusu. Kanseri yapan türden... Bir de bin liraya malolup, üç bin liraya satılan çizmeler.

-Burada bekleyebilir miyim?
-Kimi?
-Adnan Beyi.
-Niye?
O kadar sıcak sordu ki soruyu... Bir bir anlattım her şeyi. Kovulma korkusu olmadan. Çok sevindi. Yanında çalışan



İhsan Baba

arkadaşı da... Yalnız yaşlı adam sallıyordu çekicini. Söylediklerimi duymamışçasına.

-İslanmışın.
-Zararı yok.
-Zararı yok olur mu? Gel şöyle sobanın başına. Bak benim adım Cemil. Bu da Gökhan, dedi. Sağ eli yabansı.

koyu sarı yapışkandan bir kat daha büyümüş arkadaşını göstererek. Tokalaştık. Yeniden yapıştırıcı çanağına girdi eli.
-Abi bu ne?
Durdu, yapıştırıcıyla benim aramda döndü gözleri. Eline baktı bir.

-Bu benim kanserim.
Konuşamadım. Gökhan'ın duvara vuran elinin gölgesine takıldım. Duvarda inadına daha da büyüdü el.

-Bu da İhsan Babamız.
Dışarda yağmur yağıyor. İçerde, küçük tezgahında yaşlı adam çekiç sallamakta kundura üstüne. Üzerinde iplik fanila. Boyu da bir doksan var hani. Dalgacı gibi. İhsan Baba'da

hiç ses yok. Kafasını kaldırmadığı bile. Şimdi odada yalnız çekiç sesi var. Belli ki erbabi bu işin. Aldırma, der gibi kafasını salladı Cemil.
-Ya senin adın?
-Âzem.
Ateş yeniden harladı odunla kucaklaşınca. kızmadım desem yalan olur, İhsan Babaya. Kibirlilik bu ya, karar aldım, o konuşmazsa ben de konuşmam diye.

İhsan Baba altmış yaşında. Bir oğlu Kıbrıs savaşında ölmüş. Yaşasaydı yirmi yedi yaşında olacak. yardım edeceğim babasına. Belki de o zaman artık çalışmazmış İhsan Baba. Ölmüş... Karısı da yıllar önce... Kendini bildi bilimli çalışmış Beyazıt'ta, Kazlıçeşme'de. Bir konduda yaşıyormuş. Tek başına. Güveni yok kimseye kendinden başka. O yüzden benimle konuşmazmış meğer.

Cemil yeni evli. Bir de kız var.

Gökhan'sa anasıyla birlikte yaşıyor.

Üç gün üst üste gittim atölyeye. Adnan Beyle konuşmaya gerek kalmadan. "Kardeşim" dedi Gökhan. Patrona. (Benim için. "Kardeşim" demekten gizli bir gurur duyarak, Kırınlığım geçmiyor ağarmış sakallı, çakmak gözlü İhsan Babaya. Yine de saygı duyuyorum ama. On iki saat çalışıyor, biçimlendiriyor ayakkabıları...

Gittiğim sürece hep konuştu Gökhan'la, Cemil'le. Aklınıza ne gelirse. Baba ise sürekli bizi dinlemekte.

Son gün, ayrılma günü geldi çattı. Şimdilik ama. Ayağa kalktığımda Gökhan durgunlaştı. Ağzını açıp kapadı, bir şeyler söylemek istemesine. Ağlamaktı... Elini omuzuma koydu.
-Bak Âzem... Bugün burası karanlık ama bir gün buraya da ışık, buraya da aydınlık girecek.
-Girecek.

Sarıldık birbirimize. Babaya baktım, görmüyor bile bizi. Kırınlığım hâlâ devam ediyor. Tam kapıya yönelmiştim ki çakıldı ayaklarım.
-Girdi bile!

Dört gün boyunca hiç duymadığım tok, ama sert, gururlu bir ses! Döndüm... Gözlerim yerde usulca baktım. İhsan Baba elini uzatmış, yaş yaş kirpikleriyle bana bakıyordu. Yineledi sözünü, sarılırken birbirimize.
-Girdi bile..

Elimde çantam, Çantamda kağıtlarım ve kalemim. Beyazıt'tayım. Hava kararı kararacak. Bir de gözyaşı, sevinçle karışık. "Oğlum" dedi sarılırken kulağıma... "Oğlum", hasret kalmışçasına...

